

Olje- og energidepartementet
Postboks 8148 Dep
0033 OSLO

Vår dato: 30.07.2020
Vår ref.: 201838316-214
Arkiv: 317
Deres dato:
Deres ref.:

Saksbehandler:
Magnus Tandberg Holth

Buheii vindkraftverk - Oversendelse av klager på NVEs vedtak av 24.03.2020 og 15.04.2020

Norges vassdrags- og energidirektorat (NVE) fattet den 24.03.2020 og 15.04.2020 vedtak vedrørende Buheii vindkraftverk i Kvinesdal kommune i Agder. Sammen godkjente de to vedtakene Buheii Vindkraft AS (BVAS) sin søknad om justering av detaljplan og miljø-, transport og anleggsplan (MTA) datert 14.02.2020.

17.03.2020 søkte BVAS om delgodkjenning av søknaden fra 14.02.2020, og NVEs vedtak av 24.03.2020 ga delgodkjenningen, med unntak av en riggplass (NVE ref: 201838316-145).

Vedtaket av 15.04.2020 godkjente resterende del av søknad av 14.02.2020 (NVE ref: 201838316-129).

Vi har totalt mottatt tre klager på de to vedtakene. Motvind Norge har klaget på vedtaket av 24.03.2020, mens Naturvernforbundet i Agder og FNF Agder har klaget på vedtaket av 15.04.2020. NVE legger opp til felles klagebehandling.

Alle klagenes er gitt innen klagefristen. NVE mener alle klagerne har en geografisk eller tematisk tilknytning til vedtakene. NVE har derfor tatt alle klagenes til klagebehandling uten en nærmere og inngående vurdering av rettslig klageinteresse etter forvaltningsloven (fvl.) § 28. NVE har forberedt klagenes i tråd med fvl. § 33.

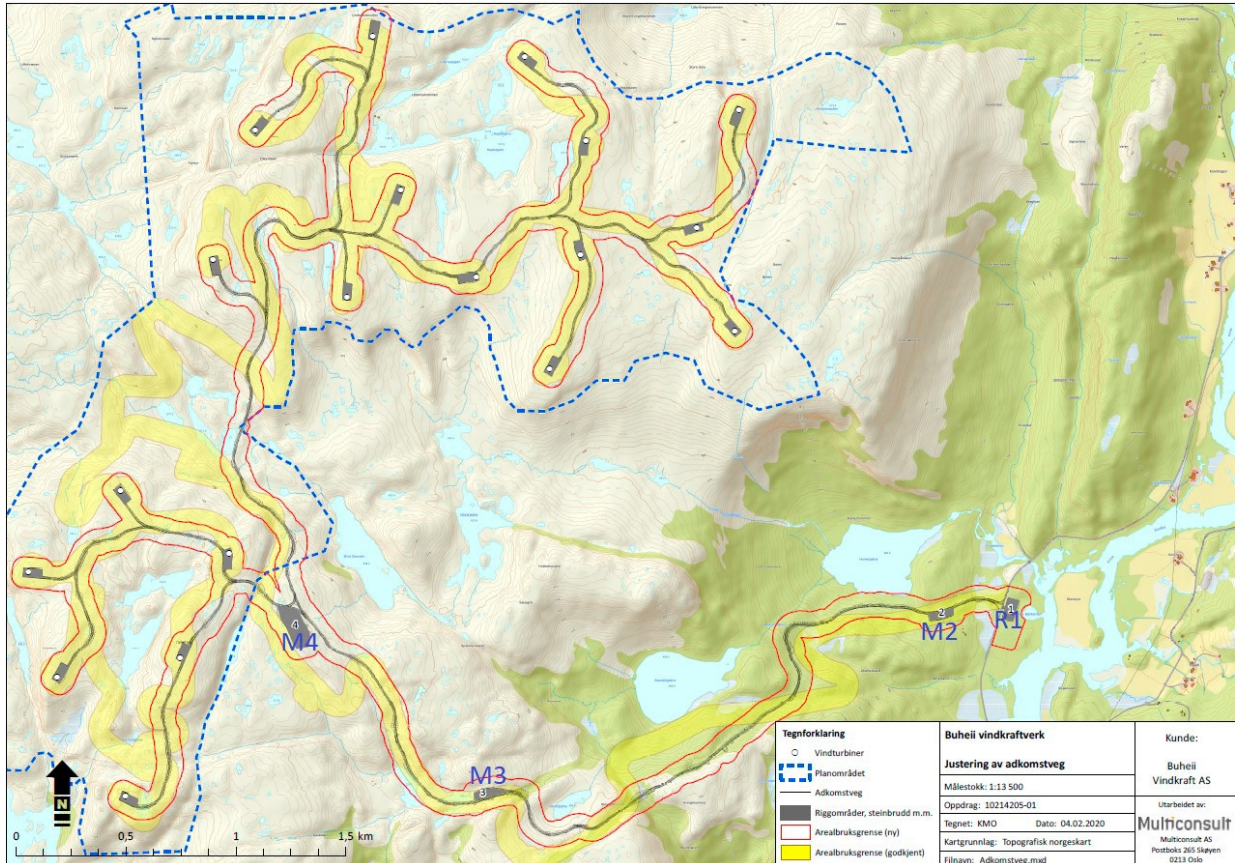
Vi kan ikke se at noen av klagenes gir grunnlag for å endre våre vedtak av 24.03.2020 og 15.04.2020. Klagenes oversendes derfor til OED for endelig avgjørelse.

Innhold

1 Bakgrunn for saken	3
2 Presentasjon av klagen og kommentarer fra konsesjonær	5
2.1 Innledning.....	5
2.2 Motvind Norges klage på NVEs vedtak av 24.03.2020	5
2.3 Naturvernforbundet i Agders klage på NVEs vedtak av 15.04.2020	7
2.4 FNF Agders klage på NVEs vedtak av 15.04.2020.....	7
2.5 Konsesjoners kommentarer til klagen	7
3 NVEs vurdering av klageemnene.....	8
3.1 Generelt rundt vedtakene.....	8
3.1.1 Fra søknad til vedtak.	8
3.1.2 Vurdering av konsesjonsplikt for endring av adkomstvei.....	9
3.2 Om oppsplitting av vedtak – påstand om virkning for påfølgende vedtak.....	10
3.3 Om mangelfull søknad	10
3.4 Om inngrep utenfor konsesjon.	11
3.5 Medvirkning og medbestemmelse.....	11
3.6 Privatøkonomiske interesser.....	11
3.7 Forhold til naturmangfold og påstand om manglende utredninger.	11
3.8 Forhold til andre myndigheter	11
3.9 Forhold til kongeørn.....	11
3.10 Hubro-observasjon utelatt fra MTA-plan.....	12
3.11 Påstand om brudd på konsesjonsvilkår	12
3.12 Forhold til villrein	12
3.13 Påstand om saksbehandlingsfeil.....	12
3.14 Anleggsstart før avgjort klagebehandling	13
3.15 Krav om flytting av turbin.....	13
4 NVEs konklusjon	13

1 Bakgrunn for saken

Den 14.02.2020 mottok NVE søknad om endring av detaljplan/MTA for Buheii vindkraftverk (NVE ref: 201838316-112). Søknaden ble sendt på høring 27.02.2020, med tre ukers frist til 19.03.2020. Omsøkte endringer kommer frem av Figur 1 under.

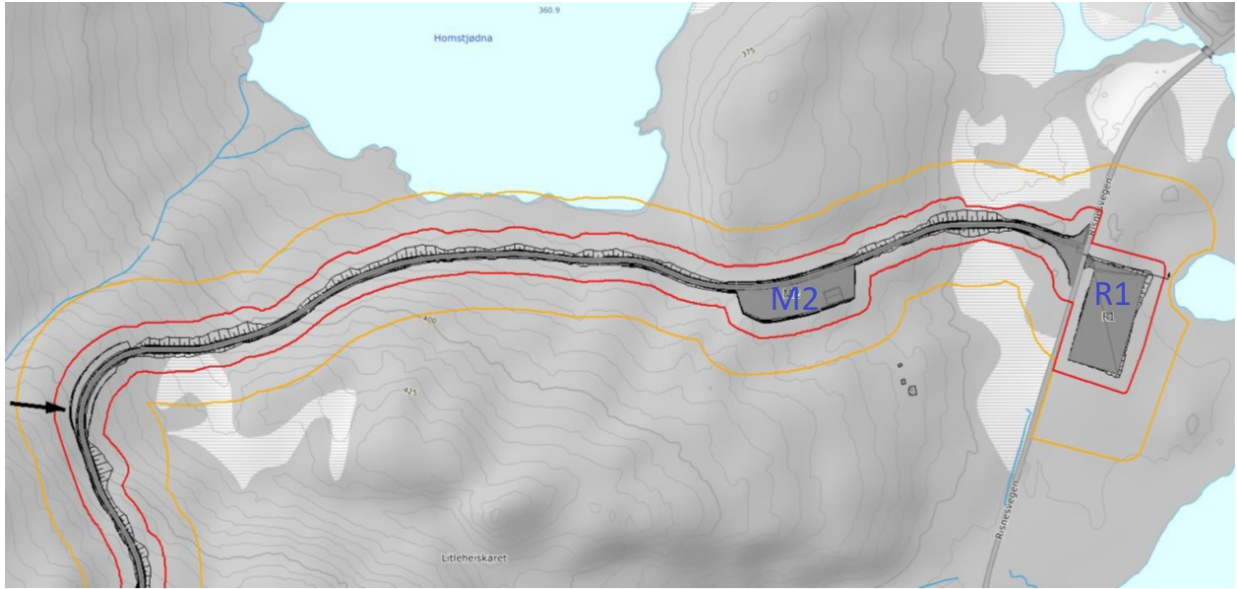

Figur 1: Omsøkte endringer i søknad av 14.02.2020. R1 markerer riggplass, M2, M3 og M4 markerer massetak. Gult område markerer tidligere godkjent trasé.

Endringen ble sendt på høring til (alfabetisk rekkefølge): Agder fylkeskommune, Bevar Heiane, Den norske turistforening, Einar Risnes, Fjotland beite og sankelag, FNF Agder, Fylkesmannen i Agder, Helge Briseid Risnes, Jan Arve Røiseland, Knaben Ski- og Aktivitetscenter AS v/Anton Ivar Hunsbedt, Knut Risnes, Kvinesdal kommune, La Naturen Leve, Martin Arne Mygland, Mattilsynet, Motvind Norge, Natur og Ungdom, Naturvernforbundet i Agder, Norges Jeger- og Fiskerforbund, Norges Miljøvernforbund, Norsk Ornitologisk Forening og Terje Risøen.

Kvinesdal kommune fikk utsatt frist til 27.03.2020 fordi saken skulle opp til politisk behandling 26.03.2020.

Den 17.03.2020 søkte BVAS om delgodkjenning av endringsøknaden (NVE ref: 201838316-142). 24.03.2020 godkjente NVE den delen av adkomstveien (cirka 1050 meter) og massetak M2 som i stor grad overlappet med allerede godkjent trasé. Se Figur 2. Ved vedtakstidspunkt var høringsfristen for søknad av 14.02.2020, som også omfatter innholdet i delgodkjennelsen, utløpt for alle bortsett fra Kvinesdal kommune.

Figur 2: Endringer omfattet av søknad om delgodkjennelse av 17. mars 2020. (Adkomstveien frem til pilen til venstre i kartet, samt R1 og M2). Merk at R1 ikke ble godkjent i vedtak av 24.03.2020.

Komplett søknad av 14.02.2020 ble senere godkjent i vedtak av 15.04.2020.

NVE har totalt mottatt tre klager på de to vedtakene. Motvind Norge har klaget på vedtak av 24.03.2020. Naturvernforbundet i Agder og FNF Agder har klaget på vedtak av 15.04.2020. NVE legger opp til felles klagebehandling.

Tabell 1: Vedtak vedrørende Buhei vindkraftverk som er fattet av NVE i perioden 15.04.2019 – 15.04.2020, etter at endelig konsesjon er gitt.

Dato	Vedtak	Kommentar
15.04.2019	Utsatt frist for idriftsettelse fra 31.12.2020 til 31.12.2021. Og forlenget varighet på konsesjonen fra 31.12.2045 til 31.12.2046	
31.10.2019	Godkjent detaljplan/MTA	Godkjenning av mindre konsesjonspliktige endringer, detaljplan/MTA for vindkraftverk, og MTA for nettilknytning.
20.11.2019	Godkjent søknad om eierskifte	Fra Nordisk Vindkraft Norge AS til Green Investment Group (Macquire-gruppen)
24.03.2020	Godkjent søknad om delgodkjenning av endring detaljplan/MTA (Figur 2)	Søknad av 17.03.2020. Delgodkjenning av søknad av 14.02.2020 (Riggplass R1 foreløpig ikke godkjent)
15.04.2020	Godkjent søknad om endring detaljplan/MTA (Figur 1)	Komplett søknad av 14.02.2020 godkjent

2 Presentasjon av klagen og kommentarer fra konsesjonær

2.1 Innledning

Alle klagen er gitt innen klagefristen.

NVE har vurdert alle klagen og tatt dem inn til klagebehandling uten en nærmere vurdering av rettslig klageinteresse. NVE har lagt til grunn at alle klagen er fremmet av klager som enten har en geografisk eller tematisk tilknytning til vedtakene.

NVE kan oppheve eller endre vedtaket dersom NVE finner klagen begrunnet, alternativt oversende klagen til Olje- og energidepartementet for endelig avgjørelse (fv. § 33).

NVE kommenterer kun nye forhold som klagerne anfører og som ikke tidligere er vurdert og forhold som bør utdypes nærmere. For øvrig viser vi til vårt vedtak av 31.10.2019 som godkjenner detaljplan/MTA for Buheii vindkraftverk (NVE ref. 201838316-63).

Under følger en presentasjon av innkomne klager og sentrale klagegrunner, samt konsesjonærs kommentarer til klagen. Fullstendige klager og kommentarer ligger som vedlegg til dette dokumentet.

2.2 Motvind Norges klage på NVEs vedtak av 24.03.2020

Klagen innledes med følgende sammendrag:

Vedtaket representerer en oppstyking av lovavklaring knyttet til en endringssøknad som omfatter hele Buheii vindkraftverk som tiltak og hvor godkjenning av vedtaket nødvendigvis gir virkninger for etterfølgende vedtak for å få sammenhengende adkomstveg. Tiltaket representerer arealdisposisjoner hvor tiltaksmyndighet undrar tiltaket lovpålagt varslingsplikt i motstrid til lovforarbeidenes forutsetning lagt til grunn for reguleringsfritak av tiltaket i pbl § 12-1, 3. ledd. Jf. forarbeidenes kap 3.6.2, sitat: «For disse sakene vil kravene til offentlighet, medvirkning og dokumentasjon av virkninger alltid innebære mer omfattende prosesser enn det en ordinær reguleringssak etter plan- og bygningsloven krever.» I dette tilfellet ivaretar tiltaksmyndighet ikke minimumsplikten til varslingsplikt da oppsplittingen av denne søknaden ikke var gjort kjent for partene. Heller ikke den opprinnelige søknaden var gjort kjent for rettighetshavere, naboer og gjenboere slik lovens minimumskrav og tilfredsstillende under ingen omstendigheter de siterte forutsetninger fra lovforarbeidene. Varslingsfeilen føyer seg inn i rekken av systematisk varslingsvikt gjennom hele konsesjonssakens forløp.

Søknaden er mangelfullt opplyst ved at det mangler detaljert lengdeprofil og tverrprofil av atkomstveg.

Deltiltaket ligger utenfor det planarealet som er gitt konsesjon og tillatelsen betinger ytterligere godkjenning av nye arealer utenfor det konsesjonsgitt området for at tiltaket skal kunne realiseres. Likevel undrar tiltaksmyndighet tiltaket fra samlet vurdering og åpner for en bit for bit vurdering og godkjenning av rene privatøkonomiske hensyn.

Vedtaket ivaretar hverken parter eller allmenne rettigheter til medvirkning og medbestemmelse etter forvaltningsloven, plan- og bygningsloven eller energiloven. I forrige klage på MTA og detaljplan tok vi oss bryet med å gjennomgå hvilke hjemler som var brutt men bruddene ble ikke vurdert eller kommentert i klagebehandlingen hverken i forhold til påvisning og dokumentasjon, med ett mindre unntak hvor Helge Briseid Risnes ble innrømmet partsrettigheter men uten konsekvenser for vedtaket.

Siden lovlighet ikke synes å være av interesse for energimyndighet, lar vi denne gang paragrafhenvielse til hjemmelsbruddene ligge.

De samfunnsinteresser som forvaltningsmyndighet anfører som begrunnelse for vedtaket og som begrunnelse for å stykke opp vurderinger og godkjenning, er ikke samfunnsinteresser, men privatøkonomiske interesser. Disse privatøkonomiske interessene består i at tiltakshaver skal rekke å få idriftsatt vindturbinene innen 31.12.21 for å bli tilgodesett av offentlige økonomiske insitamenter. Norske husholdninger er for lengst kjent med sin finansiering av disse insitamentene bl.a. over strømfakturaen.

Vedtaket om deligangsettelse av utbyggingen i et planområde avsatt til landbruk-, natur og friluftslivsformål, legger til rette for omfattende naturinngrep i hekke- og yngletiden for villlevende arter. Forvaltningsmyndighet begrunner vedtaket med at tiltaket ikke berører naturmangfold og derfor ikke krever utredning i forhold til naturmangfoldloven hverken når det gjelder konflikter med hekke- og yngletiden eller i forhold til nye naturarealer som skal sprenges ned til veianlegg og massetak/deponi.

Ny arealbruksgrenser berører ferskvann hvor myndighet til tiltak er lagt til fylkeskommunen. Tiltaket krever dispensasjon fra både formål og forbud mot tiltak i vassdragssonen i gjeldende arealplan. Vi er ikke kjent med utredning av surhetsgrad i de bergmasser som skal sprenges ned men volumet er uansett så omfattende at det vil foreligge betydelig fare for forurensing til vassdragmiljø herunder forsuring. For øvrig er uttak av mer enn 10.000m³ masse betinger av driftskonsesjon fra Direktoratet for mineralforvaltning.

Det er fremlagt verifisert dokumentasjon som viser tilstedeværelse av den sterkt truede arten hubro våren 2019. Dokumentasjonen var kjent av utrederselskapet Multiconsult og var også gjort kjent for NVE. Buheii tilhører et større sammenhengende areal i vestre Agder og sør/østre Rogaland som kan karakteriseres som et kjerneområde for hubro populasjon i Agder/Sør Rogaland. Området er allerede svekket som hubrolokalitet grunnet vindindustri og nye linjetraseer. Opplysningen om verifisert hubropåvisning våren 2019 fremgikk imidlertid ikke av den MTA og detaljplanen NVE godkjente 31.12.2019. Dette fremstår som om opplysninger av stor betydning for vurdering etter naturmangfoldloven er tilbakeholdt av konsesjonær og av energimyndighet.

Det er videre kjent flere hekkelokaliteter av kongeørn i området. Revirhevdene kongeørnpar er dokumentert ettervinter/vår 2020 i nærhet av det areal som berøres av vedtaket. Flere rovfuglarter, bl.a. hønehawk har tilhold i området. Selv om ny kunnskap foreligger fremgår ingen ny vurdering av naturmangfold i et vedtak som tar sikte på å starte omfattende anleggsarbeid i hekke og yngletiden. Dette selv om truede og sårbare arter er dokumentert med tilhold i området. Den rapporten NVE viser til vedrørende rovfugl i sin saksutredning av vedtaket er ikke gjort kjent for partene.

Det er fra før kjent at tiltaket er feil utredet mht. villrein. Vindkraftverket er lokalisert innenfor det statlig vedtatte villreinområde til nord Europas sydligste villreinstamme. Stammens leveområde er fra før sterkt påvirket av tekniske inngrep. Tiltaket må antas å virke avskrekkende og avstengende for bruk av mange kvadratkilometer villreinareal. Som fangstanlegget dokumenterer har villreinen trukket gjennom vindkraftområdet i uminnelige tider for tilgang til områder lenger sør. Slike anlegg ligger aldri tilfeldig. Gis villreinstammen anledning til arealene er det kun snakk om tid før villreinen igjen vil trekke gjennom Buheii. Delgodkjenningen er i seg selv ikke i konflikt med villreinområdet men leder til videre vedtak som er det, - og hvor uriktig faktum er lagt til grunn for vurdering av konsekvenser. I et oseanisk påvirket villreinområde er disse sydlige utløperne av langfjellene av stor betydning for artens overlevelse ved spesielle værforhold, hvor villreinen er avhengig av lavereliggende beitearealer for tilgang til mat. Det er korrekt at villreinens områdebruk de senere år i liten grad har benyttet Buheii. Det har sin naturlige forklaring i en serie av omfattende terrenginngrep i dette fjellområdet hvor en svekket villreinstamme aldri er gitt mulighet for tilpasning til et endret livsmiljø. Villreinen er for øvrig en nomadisk art som alltid vil ha vekslinger i sin arealbruk og som derfor er avhengig av store arealer for å kunne leve ut sitt naturlige adferdsmønster. Spørsmålet blir hvor kortsiktig perspektiv et samfunn

skal tillate ved arealdisposisjoner. Jf. plan- og bygningsloven er forutsetningen et langsiktig perspektiv. Også her kan det se ut til at energimyndighet legger et uhjemlet perspektiv til grunn for sin vurdering. Naturmangfold har sin saklige sammenheng med arealdisposisjoner hvor bærekraft og ikke energiproduksjon er hovedmålet. Dette kan se ut til å forekomme som en gjentakende kortslutning i energimyndighets skjønnsvurderinger.

Vedtaket er et brudd på naturmangfoldlovens aktsomhetsplikt (§ 6 og § 15 andre punktum) og §§ 8 til 12 har åpenbart ikke ligget til grunn ved utøvelse av statlig myndighet, jf. § 7 første punktum.

Vedtaket er ikke riktig opplyst mht. konflikter, mangelfullt utredet mht. naturmangfold, respekterer ikke naturmangfoldlovens aktsomhetsplikt, er ikke utredet med hensyn til masseuttak og sprenging som representerer fare for forurensning av vannmiljø. Tiltaket er ikke varslet til parter slik loven krever. Tiltaksmyndighet har for øvrig ikke ivaretatt sitt samordningsansvar overfor plan- og bygningsmyndighet slik at tiltaket er ulovlig igangsatt.

Vedtaket bes opphevet grunnet ugyldighet som følge av en rekke saksbehandlingsfeil.

2.3 Naturvernforbundet i Agders klage på NVEs vedtak av 15.04.2020

Arbeider er igangsatt før klagefrist er utløpt

Naturvernforbundet i Agder (NiA) klager på at arbeider med adkomstvei er igangsatt før endelig klagefrist er utløpt. Det etterlyses begrunnelse og hjemmel for igangsettelse av anleggsvirksomheten.

Brudd på konsesjonsvilkår

NiA mener at konsesjonær bryter konsesjonsvilkår ved at de ikke har foretatt de undersøkelser de er pålagt for å ikke påføre naturverdier skade. De ber om at rette myndighet følger opp det de mener er vilkårsbrudd.

Naturmangfoldloven

NiA mener det ikke er foretatt nødvendige undersøkelser for artsmangfold, og at dette kan påføre nasjonalt viktige naturverdier skade. De krever at anleggsarbeidene stanses for å fremskaffe kunnskap om hensynskrevende arter som høyst sannsynlig har pågående hekking i området. NiA skriver også at det ikke er tatt hensyn til rødlistede naturtyper i området.

Flytting av turbin

Til slutt i sin klage krever NiA at turbinen lengst sørøst i planområdet fjernes av hensyn til hekkelokalitet for kongeørn.

2.4 FNF Agders klage på NVEs vedtak av 15.04.2020

Naturmangfold

FNF Agder klager på vedtak av 15.04.2020 fordi de mener hensynet til sårbare arter og naturtyper i området må ivaretas bedre. De mener det må utføres en bredere kartlegging av sårbare arter og naturtyper i planområdet, og at det må settes tilstrekkelige hensyn til dyrelivet for å unngå at den samlede belastningen blir for stor.

De mener også at det ikke er gjort vurderinger rundt rødlistede naturtyper i området.

2.5 Konsesjoners kommentarer til klagen

Buheii Vindkraft AS sine kommentarer til de tre klagen ligger som vedlegg til dette dokumentet.

3 NVEs vurdering av klagetemaene.

3.1 Generelt rundt vedtakene

3.1.1 Fra søknad til vedtak.

Innledningsvis vil NVE legge vekt på at søknad av 14.02.2020 var en søknad om endring av godkjent detaljplan/MTA for Buheii vindkraftverk. Godkjenningsvedtak for MTA/detaljplan var til klagebehandling hos OED da søknaden ble sendt på høring, men klagen ble ikke gitt oppsettende virkning. BVAS kunne dermed iverksatt arbeidene med Buheii vindkraftverk, men valgte i stedet å søke om endringer. Etter NVEs vurdering ga de omsøkte endringene en mer skånsom utbygging enn den løsningen BVAS allerede hadde tillatelse til. OED opprettholdt senere NVEs vedtak som godkjente detaljplan/MTA. Det betyr at dersom NVE hadde avslått søknad av 14.02.2020 kunne BVAS fortsatt bygget løsningen som presenteres i detaljplan/MTA.

Bakgrunnen for endringsøknaden var blant annet reduksjon i lengde på veier, samt at veiene er bedre forankret i terrenget. De reviderte veitraséene er gjort i samråd med landskapsarkitekt og arkeolog. Dette er også årsaken til at NVE vurderte revidert løsning som bedre enn tidligere godkjent løsning. Landskapsfaglig kompetanse ved planlegging og bygging av vindkraftverk er noe NVE har satt vilkår om i vedtak av 31.10.2019 som godkjenner detaljplan/MTA for Buheii vindkraftverk.

Endringsøknad av 14.02.2020 ble sendt på høring 27.02.2020, med tre ukers frist til 19.03.2020. Kvinesdal kommune fikk utsatt frist til 27.03.2020 fordi saken skulle opp til politisk behandling 26.03.2020.

Endringen ble sendt på en bred høring (se kapittel 1), og NVE mottok totalt tre høringsuttalelser. Uttalelsene ble gitt av FNF Agder, Fylkesmannen i Agder og Kvinesdal kommune. Motvind Norge avga ikke høringsuttalelse.

Den 16.03.2020 søkte BVAS om delgodkjenning av søknad av 14.02.2020. BVAS søkte delgodkjenning for adkomstveien nesten helt frem til massetak M4 (se Figur 1). NVE ga da tilbakemelding om at vi ikke kunne godkjenne så stor del av adkomstveien. Særlig fordi deler av de ønskede endringene medførte ny trasé som ikke overlappet med tidligere godkjent løsning. BVAS sendte derfor den 17.03.2020 inn en revidert søknad om delgodkjenning. I vedtak av 24.03.2020 delgodkjente NVE da den delen av adkomstveien (inkludert massetak M2) som i stor grad overlappet med tidligere godkjent trasé. Tilsvarende de 1050 første meterne av adkomstveien.

Da NVE fattet vedtak av 24.03.2020 som godkjente søknad av 17.03.2020 var høringsfrist passert for alle bortsett fra Kvinesdal kommune, og det var ikke kommet høringsinnspill vi mente var til hinder for delgodkjenningen som ble gitt. Før vedtak ble fattet tok NVE derfor kontakt med Kvinesdal kommune via telefon, som signaliserte at de ville komme med innspill som gjaldt riggplass R1s plassering. Kommunen mente at denne burde ligge på vestsiden av fylkesveien, noe som også ble tatt stilling til i vedtak av 15.04.2020. Når riggplass R1 i tillegg ligger klart utenfor tidligere godkjent trasé, fant NVE at vi ikke kunne inkludere riggplassen i vedtak av 24.03.2020. Denne ble dermed utelatt, mens de 1050 første meterne av adkomstveien, samt massetak M2 ble godkjent.

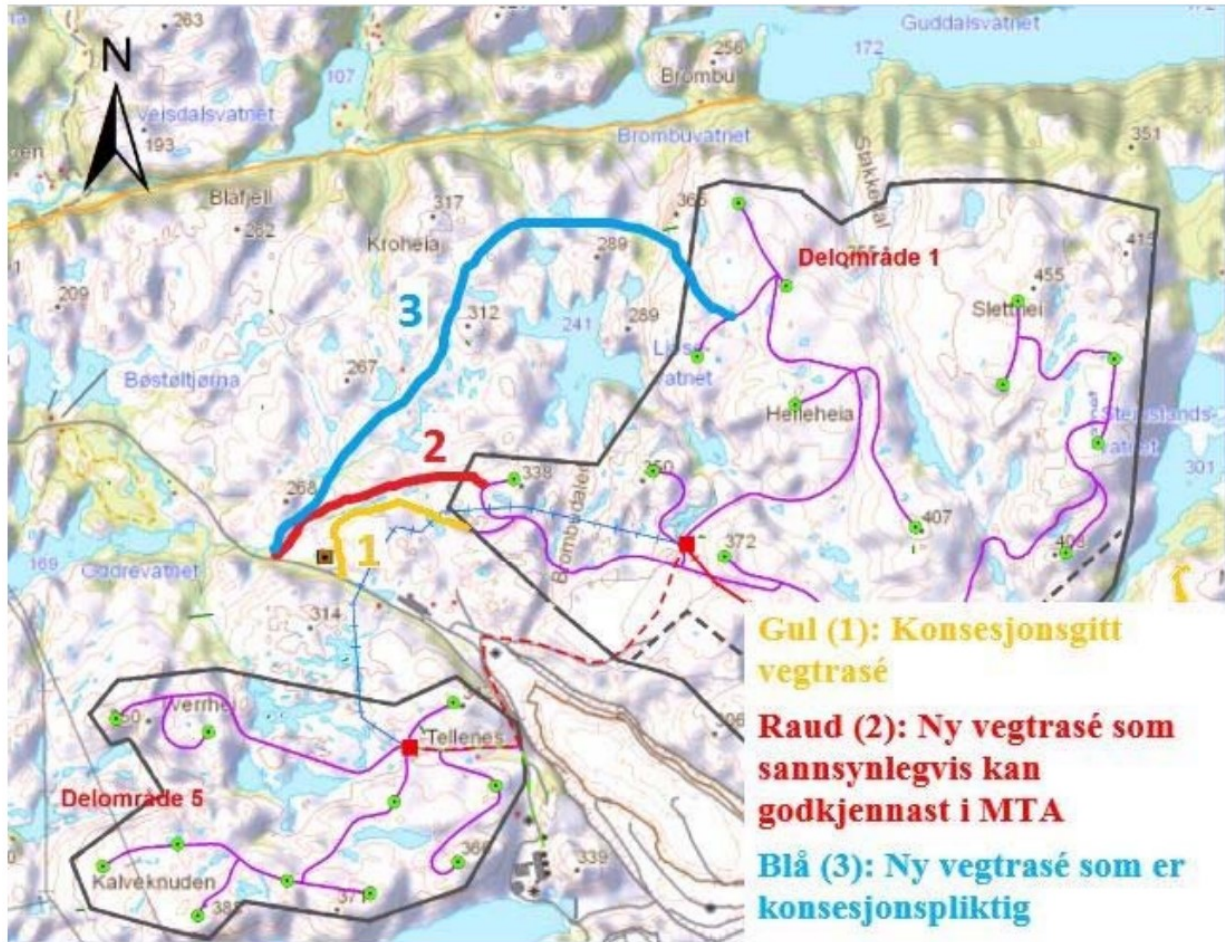
Figur 3: Kartutsnitt som viser gammel trasé (gult felt) under ny omsøkt trasé (rødt felt). Kartet viser også riggplass R1 (1 i kartet) og massetak M2 (2 i kartet). Delgodkjenning ble gitt for de første 1050 meterne av veien. Det vil si omtrent frem til der veien bikker sørover. Massetak M2 ble også godkjent.

Videre ble komplett søknad av 14.02.2020 (inkludert riggplass R1) godkjent i vedtak av 15.04.2020. Der ble alle mottatte høringsinnspill omtalt og vurdert.

3.1.2 Vurdering av konsesjonsplikt for endring av adkomstvei.

Når NVE mottar søknad om endring av detaljplan/MTA foretar vi en vurdering av om endringene er konsesjonspliktige. I dette tilfellet ble endringene vurdert til å ikke være det. I Figur 3 vises et eksempel av veitrasé (rød) som sannsynligvis kan godkjennes i MTA-planen, og et eksempel som er konsesjonspliktig (blå). Avgjørende for om den nye traséen er konsesjonspliktig er om den tar i bruk areal som ikke er undersøkt i konsekvensutredningene.

For Buheii vindkraftverk er den nye traséen for adkomstvei innenfor områdene som ble utredet. Den nye adkomstveien beveger seg langs med, og på kryss og tvers av den tidligere godkjente løsningen. Følgelig ble endringen ikke vurdert til å være konsesjonspliktig.

Figur 4: Fra NVEs veileder for utarbeidelse av MTA (NB! Kartet viser et eksempel. IKKE Buheii vindkraftverk).

3.2 Om oppsplitting av vedtak – påstand om virkning for påfølgende vedtak

Motvind Norge mener at vedtak av 24.03.2020 legger føringer for utfallet av vedtak av 15.04.2020, for at det skal kunne bygges en sammenhengende adkomstvei. Etter NVEs vurdering er ikke det riktig, da det ville være mulig å følge tidligere godkjent trasé videre dersom de resterende endringene ikke skulle bli godkjent. Dette var også en av årsakene til at grensen for delgodkjenningen ble satt der den ble.

3.3 Om mangelfull søknad

Motvind Norge hevder at søknad av 14.02.2020 er mangelfull fordi den mangler lengdeprofil og tverrprofil av adkomstvei.

Kapittel 10 i [detaljplan/MTA](#) omtaler terrenngrep og istandsetting. Kapittelet beskriver generelt hvordan terrenngrepene skal utformes for å få en best mulig tilpasning til landskapet. NVE mener en slik tilnærming er viktig for prosjekter som strekker seg over større områder der det er vanskelig å gå inn i alle detaljer. Basert på erfaringer fra tidligere prosjekter, er NVEs vurdering at gode løsninger oppnås der målet defineres og ikke låses av detaljprosjektering i en tidlig fase. Detaljplan/MTA er fortsatt gjeldende, også etter innvilgede endringer.

3.4 Om inngrep utenfor konsesjon.

Motvind Norge klager på at deltiltak ligger utenfor konsesjonsgitt område. NVE vurderte endringene som ikke konsesjonspliktige, og viser til kapittel 3.1.2 over.

3.5 Medvirkning og medbestemmelse

Motvind Norge hevder at vedtak av 24.03.2020 ikke ivaretar rettigheter til medvirkning og medbestemmelse.

Som beskrevet i kapittel 3.1.1 ble søknad av 14.02.2020 sendt på en bred høring. BVAS opplyser også i søknaden at de omsøkte veitraséene er utarbeidet i samråd med berørte grunneiere.

Grunneier ved Riggplass R1 har også støttet riggplassens omsøkte plassering i en epost til NVE av 30.03.2020 (NVE ref: 201838316-156).

3.6 Privatøkonomiske interesser

Motvind Norge hevder at NVE anfører privatøkonomiske interesser som begrunnelse for vedtak. Dette stemmer ikke. I vedtak av 24.03.2020 oppgis prosjektets fremdrift som begrunnelse for søknad. Prosjektets fremdrift er ikke en del av NVEs vurdering som ligger bak vedtaket.

NVE gjør igjen oppmerksom på at BVAS hadde godkjent detaljplan/MTA, og kunne iverksatt arbeider fremfor å søke om endringer. Se kapittel 3.1.1 over.

3.7 Forhold til naturmangfold og påstand om manglende utredninger.

Samtlige klager mener at vedtakene ikke oppfyller naturmangfoldloven, og blant annet at utredninger rundt naturtyper i området er mangelfulle.

NVE gjør igjen oppmerksom på at BVAS hadde godkjent detaljplan/MTA, og kunne iverksatt arbeider fremfor å søke om endringer. Se kapittel 3.1.1 over.

Etter NVEs vurdering vil ikke omsøkte endringer gi ytterligere innvirkning på naturmangfoldet, og vi viser til tidligere utredninger og vurderinger i saken.

3.8 Forhold til andre myndigheter

Motvind Norge nevner også forhold til fylkeskommunen og Direktoratet for mineralforvaltning i sin klage og viser til at det skulle vært fattet vedtak etter regelverk knyttet til vassdrag (fylkeskommunen) og masseuttak (Direktoratet for mineralforvaltning). NVE viser til at det er BVAS sitt ansvar å sørge for alle nødvendige tillatelser fra rette myndigheter. Dette framgår av saksutredningen (bakgrunn for vedtak) for vedtak av 31.10.2019. Vi ser at denne informasjonen også kunne vært gjentatt i vedtak av 24.03.2020 og 15.04.2020. Vi kan imidlertid ikke se at dette er relevant forklagebehandlingen.

3.9 Forhold til kongeørn

Flere av klagen viser til at det har vært kongeørnhekking i området og at dette skulle vært hensyntatt i NVEs vedtak.

Det ble fastsatt følgende vilkår om hensyn til kongeørn i vedtak av 31.10.2019 som godkjenner detaljplan/MTA: *Dersom hekking påvises, skal dere vurdere behovet for avbøtende tiltak ved gjennomføringen av anleggsarbeidet. Dere skal forelegge resultatene fra kartleggingene, både av hønsehauk, hubro og kongeørn, og forslag til ev. avbøtende tiltak og restriksjoner i anleggsarbeidet for NVE.*

Etter NVEs vurdering har BVAS så langt oppfylt vilkåret. Vi har i brev av 24.04.2020 (NVE ref: 201838316-194) svart på krav om anleggsstans som følge av hekkende kongeørn i området. I brevet inngår NVEs vurderinger i saken.

Vedtakene som nå er påklaget endrer ikke nevnte vilkår. Endringene som godkjennes medfører at adkomstveien legges marginalt nærmere en mulig reirlokaltet. Endringene var kjent og tatt høyde for i NVEs tilbakemelding av 24.04.2020.

3.10 Hubro-observasjon utelatt fra MTA-plan

Motvind Norge klager på observasjon av hubro ikke er omtalt i detaljplan/MTA.

I gjeldende anleggskonsesjon for Buheii vindkraftverk datert 01.12.2017 står følgende vilkår om tiltak for hubro: *Konsesjonær skal etablere buffersone på i størrelsesorden 1000 meter fra kjente reirlokalteter for hubro til vindturbiner og/eller internveier. NVE legger til grunn de reirlokaltetene som per i dag er registrert. Alternative reirlokalteter skal ikke legges til grunn.*

Konsesjonær skal utarbeide og gjennomføre en plan for før- og etterundersøkelser samt en tiltaks-/kompensasjonsplan for hubro. Planen bør samordnes med tilsvarende plan for Tonstad vindkraftverk og utformes i samarbeid med Fylkesmannen i Aust- og Vest-Agder. Planene skal godkjennes av NVE.

Observasjonen av hubro det siktes til er fra 2019, og er en del av undersøkelsene som nevnes i vilkåret over. Disse undersøkelsene pågår fortsatt. Observasjonen ble rapportert inn til NVE 10.07.2019, og er omtalt i NVEs vedtak av 31.10.2019 som godkjenner detaljplan og MTA. Videre er det avgjørende at observasjonen var i form av rop fra hubro, og at det ikke var tegn til hekking. Dermed utløses ingen videre vilkår. NVE viser til at det ikke er krav om at MTA-dokumentet skal oppdateres med ny informasjon, for eksempel fra forundersøkelser. Imidlertid vil ny informasjon inngå som grunnlag for NVEs saksbehandling.

Vi kan ikke se at søknad av 14.02.2020 gir endrede virkninger for hubro. Videre ivaretas arten av vilkåret i gjeldende anleggskonsesjon, og vedtak av 31.10.2019 som godkjenner detaljplan/MTA for Buheii vindkraftverk (se kapittel 3.9). Disse vilkårene er uendret etter vedtak av 24.03.2020 og 15.04.2020.

3.11 Påstand om brudd på konsesjonsvilkår

Naturvernforbundet i Agder viser til vilkår 14 i anleggskonsesjonen. Der står det følgende om innhold i MTA-planen for Buheii vindkraftverk: *Planen skal inneholde en beskrivelse av hvordan landskaps- og miljøforhold skal ivaretas i anleggs- og driftsperioden, herunder hensyn til automatisk fredete kulturminner, rødlistede plante- og fuglearter og private vannforsyninger. Det legges vekt på hvordan hensyn til kongeørn og hønehauk (NT) kan ivaretas.*

MTA-plan for Buheii vindkraftverk er tilgjengelig [her](#). Etter NVEs vurdering oppfylder MTA-planen (og innhold i vedtak av 31.10.2019 som godkjenner detaljplan/MTA) konsesjonsvilkår 14. NVE mener anleggsarbeidet har skjedd i henhold til det som beskrives i planen. Se også kapittel 3.10 om kongeørn.

3.12 Forhold til villrein

Motvind Norge hevder at tiltaket er feil utredet mht. villrein. NVE kan ikke se at søknad av 14.02.2020 gir endrede virkninger for villrein.

3.13 Påstand om saksbehandlingsfeil

Motvind Norge ber om at vedtak av 24.03.2020 oppheves som følge av en rekke saksbehandlingsfeil.

NVE kan ikke se at det foreligger saksbehandlingsfeil i behandlingen av endringssøknad av 14.02.2020, og viser ellers til tidligere klagebehandling som gjelder Buheii vindkraftverk for tidligere forhold.

3.14 Anleggsstart før avgjort klagebehandling

Den 30.30.20 mottok NVE orientering om oppstart av anleggsarbeider ved Buheii vindkraftverk. Naturvernforbundet i Agder klager på at arbeidene ble igangsatt før klagebehandling av vedtak av 24.03.20 og 15.04.20 er fullført, og etterlyser begrunnelse og hjemmel for igangsettelse av anleggsvirksomheten.

Hovedregelen i norsk forvaltning er at et vedtak kan iverksettes umiddelbart selv om det er påklaget. Unntaket er hvor det fattes beslutning om utsatt iverksettelse etter forvaltningslovens § 42. NVE har ikke registrert at det er bedt om utsatt iverksettelse i denne saken.

3.15 Krav om flytting av turbin

Naturvernforbundet krever at en vindturbin helt øst i planområdet skal flyttes for å hensynta hekkelokalitet for kongeørn. NVE viser til at søknad av 14.02.2020 ikke inneholder endrede turbinplasseringer. De endelige turbinplasseringene ble godkjent i detaljplan/MTA, og NVE mener at vilkår i godkjenningen av 31.10.2019 ivaretar forholdet til eventuelt hekkende kongeørn på en tilfredsstillende måte. Se også kapittel 3.9.

4 NVEs konklusjon

NVE kan ikke se at det i klagene er kommet frem nye opplysninger som gir grunnlag for å endre vårt vedtak av 24.03.2020 eller 15.04.2020. Klagene oversendes derfor til Olje- og energidepartementet for endelig avgjørelse, jf. fvl. § 33. Alle sakens dokumenter er tilgjengelige for departementet gjennom internettløsningen SeDok.

Med hilsen

Ingunn Åsgard Bendiksen
direktør

Øyvind Leirset
seksjonssjef

Dokumentet sendes uten underskrift. Det er godkjent i henhold til interne rutiner.

Vedlegg:

Kopi til:

AGDER FYLKESKOMMUNE
BUHEII VINDKRAFT AS
FORUM FOR NATUR OG FRILUFTSLIV AGDER
FYLKESMANNEN I AGDER
KVINESDAL KOMMUNE
MOTVIND NORGE
Multiconsult AS v/Kjetil Mork

Naturvernforbundet i Agder
NORDISK VINDKRAFT NORGE AS v/Gudmund S. Sydness